

Pasi dreptu, cu care se cere acum o ficare esacta a fruntarielor in delt'a Dunarei, s'aru puté pretinde tiér'a intréga dela Silistria pâna la Widinu. Déca aru esiste unu feliu de indreptatire pentru pretensiuni cum suntu aceste, amu trebuí sa fimu recunosca-tori romaniloru ca se multemescu cu posesiunea Dobrusiei, adeca cu domi-natiunea preste gurele Dunarei si tier-murele mârei. E ceva in aceste pre-tensiuni ce samena cu dorinti'a fran-cheziloru dupa „Rhinulu liberu“ pre care l'au pierdutu.

Pretensiunea acést'a de a se ficás esactu fruntarielor nu semnifica decátu sfarticareá tractatului de Parisu. Po-tentatii din Bucuresci trebuie sa-si aduca aminte ce miscare periculósa a provocatu Rusi'a contr'a sea, cându — in anulul 1871 — incepú sa sgu-due la postulatele acestui tractatu. Resolutiunile unanime din conferinti'a din Londonu, declaratiunile Austro-Ungariei, Angliei si Franciei in acésta cauza suntu inca in própeta memoria decátu sa avemu lipsa a le mai re-aminti aici. Déca guvernulu romanu a avutu in realitate aroganti'a, a cere atare lucru, elu se va puté informá in modu precisu din respunsurile celoru trei puteri amintite in urma ca ce se cugeta in Vien'a, Londonu si Parisu despre unu astfelu de atentatu asu-pr'a pácei de Parisu, care de dreptu exista intregu cu modificatiunile din 1871.

Dupa parerea, nóstra, continua „P. Ll.“, Germani'a are datorinti'a sa-si aduca la valóre influinti'a sea in inter-esulu tractatelor internatiunali existente. Barbatii din guvernulu ro-manu facu pretensiuni imense pentru a-si asigrá unu profitu micu. Cugeta Romani'a in realitate la acést'a pre-tensiune care e mai putienu justifica-bila decátu a clipei Ristici: atunci e claru ca tierisiór'a nu lucra pe res-ponsabilitatea sea propria. Calami-tátile serbiloru si insuficienti'a arma-tei române eschidu cu totulu presu-punerea, ca principele Carolu aru avé pofta de unu rendezvous cu Kerim pasi'a, — pentru a tacé impregiu-rea, ca la unu asemenea casu Ke-rim pasi'a va lasá n u n u m a i c a r -t'a sea propria de visita.

O incuragiare in temerar'a sea intreprindere póte sa afle Romani'a numai la acea putere, care are celu mai multu interesu de a vedé tractatulu de Parisu sfarticatu. Sistandu-se acestu tractatu intr'o parte atátu de esen-tiale, nu aru mai esistá vre-o ratiune pentru care sa remána in valóre si mai departe ficásurile fruntarielor sta-torite in art. 20 alu acestui tractatu in desavantagiulu Russiei. E posibilu, ca potentatii din Bucuresci suntu aplecati a solví pentru cucerirea pre tiermurele dreptu alu Dunarei, Savoia si Nizza l o r u de pre laturea stanga a Dunarei la o putere mare usioru de gâcitu, dara atunci se va vedea curendu, ca conferinti'a din Pa-ri-su nu a indeplinitu acele „ficsári esacte de fruntarie“, cari restringu pe Russi'a in avantagiulu Romaniei, pentru a face româniloru unu pre-sentiu, de care ei la ocaziune se potu scuturá séu pe care 'lu potu face obiectulu unei „afaceri de schimbu“.

Positiunea tuturoru puteriloru mari fatia cu nóu'a cestiune e mar-cata de sine. Germani'a care se bu-cura in prim'a linia de o influintiá decisiva in Bucuresci, e chiamata a aduce la valóre acést'a influintiá in interesulu respectárei tractatelor cari norméza raporturile internatiunali ale Europei. Nu ne indoimu ca Germa-ni'a in fapta si va aduce la valóre influinti'a sea in directiunea acé-s't'a, iéra de alta parte se intielege de sine, ca toti autorii tractatului de Parisu trebue sa fia mai multu cá ori cându de acordu, pentru a re-spectá acestu tractatu si a-i castigá respectu in Eu-

rop'a inaintea fia-cârui. In-tre astfelu de impregiurári inciden-tulu românu invólva unu periculu celu multu pentru Romani'a si pentru a-cei'a — de-si in momentu nu scimu cine potu fi, — cari preste asteptare aru fi aplicati a spriginí preten-siunea Romaniei relativu la „o ficare esacta a fruntarielor“.

Unu corespudinte scrie din Bu-curesci lui „Pest. Ll.“ cu dat'a 12 Iuliu n. urmátoriele :

In siedinti'a camerei de adi mi-nistrulu de externe presentá unu pro-iectu despre incheierea de conven-tiuni comerciali cu Russi'a, Franci'a, Germani'a si Greci'a. In acelasi tempu dlu Cogalniceanu facú propunerea, cá pâna la acceptarea conventiuniloru statele numite sa se puna pe picioru egalu cu monarchi'a austro-ungara. Camer'a a votatu urgenti'a acestei propuneri si o acceptá in fug'a mare imputernicindu pe ministrulu de fi-nancie sa ofera in terminu de 9 luni, incependu dela 1 Iuliu st. v., tarifa vamale a conventiunei comerciali cu Austro-Ungari'a, tuturoru aceloru state cari au pronunsiat dorinti'a de a incheiá conventiuni comerciali cu Ro-mani'a.

Statele numite se bucura asiá dara de fructele conventiunei, pe care Austro-Ungari'a o a realizatu cu mare osteneá, cu spese si neplaceri, togm'a in acelasi tempu cá puterea intáiu contrahenta, si déca Engliter'a aru pronunsiá astadi dorinti'a, de a in-cheiá o asemenea conventiune, pentru dens'a va avé valóre tarifa vamale la care Austro-Ungari'a lucra cu atáte osteneá de trei ani incóce. Acést'a semnifica intr'adeveru, a lasá pe altii sa scótia castaniele din focu.

Un'a din ratiunile, pentru cari guvernulu românu s'a grabitu atátu de tare sa aduca la valóre avanta-giile conventiunei comerciali si pen-tru celelalte state, e la parere a se cautá in protestulu consulului gene-ralu austro-ungurescu contr'a impo-sitului de capu asupr'a suditoru austro-unguresci ce locuescu in Ro-mani'a. Guvernulu românu se pare ca in punctulu acést'a cautá, pentru a ocolí pretensiunea guvernului austro-ungurescu, medilócele intr'aceea, ca concrede deciderea asupr'a acestui punctu controversatu celoru-lalte pu-teri, pentru cari conventiunea comer-ciale a devenitu asemenea decisiva si avendu Franci'a, Germani'a, Russi'a si Greci'a in comparatiune cu monar-chi'a austro-ungara numai fórté pu-tieni suditi in Romani'a, se póte prea usioru, ca ele voru avé sa faca pu-tiene obiectiuni contr'a contributiunei de capu. Altfeliu sta lucrulu cu Au-stro-Ungari'a. Acést'a cum se scie are preste 50,000 suditi in Romani'a, care umbla sa straformeze inca in sessiunea cea mai de aprópe a camerei darea de capu intr'o dare de venitu si avere. In consecuintia suditi austro-ungu-resci aru trebuí sa supórte si acést'a contributiune; deci e fórté probabili ca acést'i'a, pentru a nu solví unu impositu indoitu (avendu sa platésca consulatelor competintiele de matri-cula) si voru schimbá in numeru mare natiunalitatea facendu-se suditi români.

Efori'a spitaleloru din Bucuresci a emanatu de asemenea o proclama-tiune la subscriptiuni pentru raniti (pentru cei turcesci si serbesci). „Tem-pulu“ conservativu inse face atentu la diferinti'a intre amendóue comite-tele pentru ajutoriu si declara, ca elu colectéza numai pentru crestinií vulnerati. Domnulu N. Lahovari pu-blica in „Tempulu“ chiaru si o scrisóre in care protestá ca sum'a contribuita de densulu aru fi data in folosulu raniti-loru turcesci necorespundendu acést'a intentiuniloru sale.

Scirile din Viddinu, cari spunu ca turcii au massacratu acolo locui-tori crestini nevinovati, au facutu

sensatiunea contr'a turciloru si mai rea. Mie mi-se pare ca si neu-tralitatea guvernului sta inca pe picioré slabe. Putienu a lip-situ si se si lasá de ea, pentruca Pórt'a nu erá rapede la indemána sa dea declaratiunea in scrisu la neutrali-sarea Dunarei. Camer'a erá dejá chia-mata prin Cogalniceanu cu devis'a „patri'a e in periculu“ la o siedintia secreta cându Turci'a inca la tempu dede declaratiunea ceruta. Inca unele succese hotarite din partea serbiloru si a muntenegriniloru si eu nu m'asi mirá de totu de scirea ca trupele ro-mâne puse de-a lungulu Dunarei au trecut preste fluviu.

In siedinti'a camerei de adi s'a substernutu camerei si arangiamentu proiectatu cu intreprinditorii drumu-lui de feru spre Transilvani'a, Cráv-ley et comp., dara audu, ca camer'a e dispusa a-lu respinge si a risilá con-tractulu cu Cravley.

Din cameri'a Romaniei.

Scirile din Bucuresci au incepu-tu a interesá pre diurnalistic'a européna, mai fára de nici o escepti-une. Prochiamarea unei stricte neu-tralitati, memorandumu pretinsu; cáci positivu inca totu nu scimu déca exista, in privinti'a respaltirei neutralitatií si mobilisarea armatei si a unei párti din reserve, suntu totu atâtea mo-mente cari ceru o multime de espli-catiuni spre o posibilu orientare in vertegiulu politicu, care ia dimensiuni totu mai mari pre fia-care di. Unele diurnale aducu schimbarea cea repede a ténutei Romaniei in legatura cu asediarea comisiunei alese de camer'a deputatiloru din Bucuresci spre esaminarea actelor diplomatice pri-vitóre la politic'a esterna. Altele iéra au si adausu in telegramele loru ca mobilisarea nu are alta insemnatate decátu spriginirea politiceí de neu-tralitate de pâna acum.

Ministrulu Cogalniceanu, este cu-noscutu, ca elu insusi a cerutu co-misiunea dela camera cu scopu de a i supune tóte actele externe de pâna acum spre apretiare si spre a des-voltá dintr'ensele politica de neutra-litate. Cu ocaziunea acést'a a disu Co-galniceanu :

„Dloru deputati! Dvóstra cu-nósceti situatiunea esterna, carea din in di devine mai amenintiatóre. Regi-mulu nu se simte in dreptu si nici destulu de plenipotentiatu de a se pronunsiá asupr'a sórtei tieriei si a-supr'a politiceí ce are sa urmeze fára consimtiementulu cameriloru, dvóstra sciti prea bine, ca cestiunile externe nici in parlamentele staturiloru celoru mai puternice nu se desbatu si nu se otarescu in siedintia publica. Ve rogu dara sa denumiti o comisiune din barbati, carii, afara de iubirea cátra patria si afara de increderea d-vóstra mai posedu maturitatea si cunoscentiele necesari in impregiurári cá cele de fatia, pentruca sa nu ju-dece numai cu inim'a, dara si cu capulu si esperinti'a loru. Comisiunei acést'eí voiu aratá lucrárile ministe-riului de externe si politic'a neutra-litatií urmata de regimu pâna acum, carea regimulu e otaritu a o urmá si mai departe, cá pe unic'a politica salutara pentru tiéra. Inse accentuându eu inca odata politic'a acést'a este bine, cá tiér'a prin reprezentatii sei si dvóstra dloru deputati prin co-misiunea ce o ceru dela dvóstra, sa se cugete si la eventualitatiile viitóre. Ve rogu a pasí inca astadi la alege-rea acestei comisiuni.“

Deputatii Lec'a si Flev'a ceru dela regimu sa puna la dispusetiunea camerei actele. Celu din urma a fostu asiá de moderatu in pretensiunea sea incátu s'a multiamitu cu cererea cá comunicarea actelor sa se faca in sie-dintia secreta. Ministrulu Cogalniceanu reflectéza la pretensiunea acést'a: „Dlu Flev'a va fi asiá de bunu a'mi per-

mite sa-mi esprimu mirarea mea de densulu. Dlu Flev'a, de-si inca june, este parlamentaristu vechiu si scie cum se facu astfelu de lucruri. Dom-niloru! In parlamentulu englezu, care parlamentu scie bine de ce fortie dis-pune tiér'a ce representa, nu demultu s'a facutu o interpelatiune asupr'a poli-ticeí urmate de Angli'a in cestiunea orientala. Ministrulu de externe a respunsu la interpelatiune intr'unu discursu de patru óre. Dara ce a disu elu? ce a respunsu? Voiu tra-mite dséle numerulu respectivu alu diurnalului, in care e tiparitu respun-sulu si-lu voiu rugá, dupa ce va fi cetitu desbaterea acést'a, sa binevo-iésca a-mi spune, ce a gasitu d-lui in acelu respunsu? Ce voiti domniloru, cându o cestiune asiá de grava si de-licata inca este nedeslegata, eu, mi-nistrulu de externe, sa vinu inaintea d-vóstre si sa o supunu inaintea ca-merei? Cându asiu face eu asiá ce-va, aru avé onorabilulu domnu Flev'a dreptulu sa céra departarea mea din parlamentu, cá a unui ministru de externe, care nu merita sa aiba in mânilé sele afacerile externe ale tieriei. Eu, domniloru, ve propunu denumirea unei comisiuni, si cându ve facu pro-punerea acést'a, facu mai multu decum se face in alte tieri. Deóroce mini-steriulu crede ca in impregiurári cele grave ale tieriei nu este bine a duce interesele externe fára de cosimtie-mentulu dvóstre, ve rogu sa denumiti o comisiune, cárei sa se comunice actele, sa le studieze si apoi intr'o siedintia secreta se póte otarí ce e de facutu. Dara sa supunu eu cestiuni inca nedeslegate, de o natura asiá de delicata si dificila, camerei intregi nu voiu face nici odata, chiaru si déca propunerea dlui Flev'a aru fi accep-tata, atunci ve rogu sa me dati afara din camera, cá pre unulu, carele nu e in stare sa pórté sarcin'a cea grea a unui ministru de externe.“

Declaratiunea acést'a energica a fostu primita de camer'a intréga intre aplause.

In camera s'a aratatu diverse pa-reri asupr'a comisiunei din cestiune.

Deputatulu Codreanu erá de parere cá comisiunea cárei i s'a in-creditu compunerea adresei cá res-punsu la mesagiu sa functiuneze si in ces-tiunea afaceriloru externe. Deputatulu Marzescu voí cá comisiunea pentru primirea actelor sa se constituie din presiedintele vicepresiedintele si patru membrii ai camerei. Deputatulu Bo-beica intréba ca comisiunea spu-neva camerei ce i s'a comunicatu; cáci altcum nu e de lipsa de comis-iune, pentruca densulu are incredere destula in ministrulu de externe. De-putatulu Missail voiesce sa se con-stituie o comisiune permanenta, cáci situatiunea politica se póte ameliorá, dar' se póte si deteriorá. Contr'a pro-punerei din urma s'a exprimatú mi-nistrulu de externe fórté energicu. „Domniloru! dice Cogalniceanu, eu incepu a nu mai intielege nimic'a in cestiunea acést'a! Regimulu, din ini-tiativ'a sea propria, pentruca bubui-tulu tunuriloru se aude la marginile tieriei, vine si ve spune, ca are lipsa de spriginulu moralu alu camerei, in-tre marginile cercului ei de activitate. Dara cu acést'a eu ministrulu de es-terne, n'amu intielesu, ca d-vóstra sa denumiti o comisiune permanenta, ca-rea sa stea ministeriului intr'ajutoriu. Pentru ce nu veniti si cu propunerea sa dati fia-cârui ministeriu câte o co-misiune permanenta? Pentru ce nu propuneti instituirea unui feliu de co-mitetu de salute publica?“

Terminându ministrulu, camer'a intréga aplaudéza.

Dupa unele discussiuni mai de putiena insemnate s'a primitu pro-punerea cá comunicárile sa se faca cu comisiunea pentru compunerea adresei, adaugendu-se presiedintele si vice-presiedintele camerei.

(Cele de mai susu le reprodu-

